

Το γνωμικό του Γάλλου Συγγραφέα Λ. Αραγκόν, «Η τέχνη του μυθιστορηματος είναι να ξέρεις να λες ψέματα», τής είχε κάνει μεγάλη εντύπωση όταν το διάβαζε, όμως... δεν τη συμφέρει και πολύ να συμφωνήσει!

Η Βέρα Πρατικάκη πιστεύει ότι τίποτε δεν γίνεται από μόνο του και χωρίς κόπο. Έτσι, και το να γράφεις περιλαμβάνει αμέτρητες τσαλακωμένες σελίδες, και προϋποθέτει την

ύπαρξη ενός βιολογικού υποβάθρου, για να κρατηθείς απ' αυτό και να συνεχίσεις. Επίσης, πιστεύει ότι το σημαντικότερο από όλα για να ασχοληθείς με το γράψιμο είναι το πόσο πολύ θα το πάρεις στα σοβαρά και αν θα δεσμευτείς να μην το βάλεις κάτω μέχρι να πετύχεις.

Της αρέσει πολύ να προσπαθεί να μπαίνει στην θέση των άλλων, έτσι συχνά αισθάνεται σαν να «ζει πολλές ζωές» ταυτόχρονα κι αυτό τής επιτρέπει να καταλαβαίνει τους

χαρακτήρες καλύτερα ώστε να αντλεί περισσότερες ιδέες.

Θεωρεί επίσης πως το βιβλίο έχει διαχρονική αξία και μια ιδιαίτερη γοητεία και σου δίνει την ευκαιρία να αφήσεις την φαντασία σου ελεύθερη. Και σίγουρα ο πιο καλός τρόπος για να αντιληφθεί το παιδί την αξία του είναι να έρθει σε επαφή μ' αυτό από πολύ μικρή ηλικία και να το συνδυάσει με όμορφες στιγμές και συναισθήματα.

ΒΕΡΑ ΠΡΑΤΙΚΑΚΗ:

«Έχουμε παραμελήσει την αξία της ανθρώπινης επαφής»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ ΕΦΗ ΔΟΥΛΗ

■ «Το Καρυ-κευμένο Καλαμαράκι» είναι το τελευταίο σας βιβλίο που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Ψυχογιός». Νέα πνευματική δουλειά για εσάς και συνεχίζετε στην ίδια εκδοτική οικογένεια. Ποια είναι τα συναισθήματά σας, κυρία Πρατικάκη;

Είμαι πάρα πολύ χαρούμενη και θεωρώ τον εαυτό μου πολύ τυχερό που ανήκω κι εγώ στην οικογένεια «Ψυχογιός». Θυμάμαι όταν χτύπησε το τηλέφωνο δεν μπορούσα να το πιστέψω. Οι εκδόσεις Ψυχογιός έχουν ένα ιδιαίτερο ήθος και μια ποιότητα και σε αυτήν την συνεργασία νιώθω μια πολύ μεγάλη ενθάρρυνση πράγμα εξαιρετικά σημαντικό.

■ Η κυρία Μοσχούλα και ο Τρύφωνας, Ελληνίδα Μάνα και Έλληνας γιος. Θέλετε κάτι να πείτε σε γονείς και παιδιά μέσα από αυτούς τους χαρακτήρες;

Τίως αυτό που θα ήθελα να πω, κυρία Δούλη, είναι να προσέχουν να μην είναι γαντζωμένοι ο ένας από τον άλλο. Η υπερπροστατευτικότητα βλάπτει και χρειάζεται το παιδί να ενθαρρύνεται για να είναι αυτόνομο. Βέβαια κάποιες μαμάδες, όπως η κυρία Μοσχούλα, θα δυσκολευτούν, διότι πιστεύουν ότι «ένα παιδί θα είναι πάντα παιδί», και θα κάνουν τα πάντα για να ακούσουν το βλαστάρι τους.

■ Πώς ξεκίνησε η επαφή σας με τη λογοτεχνία;

Η επαφή μου με την λογοτεχνία ξεκίνησε από τότε που ήμουν μικρή. Θυμάμαι την μητέρα μου να μου διαβάζει παραμύθια και αργότερα να μου ζητάει να της τα διηγηθώ κι εγώ με την σειρά μου. Μεγαλώνοντας, πάντα ήμουν με ένα βιβλίο στο χέρι και το όνειρό μου ήταν να γίνω συγγραφέας. Και έτσι στο δημοτικό αποφάσισα να βάλω μπρος και άρχισα να φτιάχνω ένα δικό μου περιοδικό στο οποίο φιλοξενούνταν οι πρώτες μου ιστορίες. Ύστερα, στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο είχα την τύχη να έχω εξαιρετικούς καθηγητές που με άγγιξαν πραγματικά και δυνάμωσαν την αγάπη μου για την λογοτεχνία. Και έτσι όταν πια έφτασα στο Πανεπιστήμιο είχα πια αρκετά εφόδια για να ξεκινήσω κι εγώ να γράφω πιο συστηματικά.

■ Τα τελευταία χρόνια ασχολείστε με τα παιδιά είτε γράφοντας είτε μέσα από την εργασία σας στο Κέντρο Μέριμνας Οικογένειας και Παιδιού (ΚΜΟΠ) στο πρόγραμμα για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού. Ποια ανάγκη σας κατεύθυνε να ασχοληθείτε με τα παιδιά;

Νομίζω ότι ήταν η ανάγκη μου να έρθω και εγώ σε επαφή με την παιδική

μου πλευρά. Έχοντας δώσει μεγάλη έμφαση στις ευθύνες, στα καθήκοντα και στα «πρέπει» που χαρακτηρίζουν τον ενήλικο κόσμο, ένιωσα πως το παιδί μέσα μου το είχα παραμελήσει και μου ζητούσε έναν τρόπο να εκφραστεί. Έτσι αποφάσισα να διοχετεύσω όλον μου τον αυθορμητισμό, την φαντασία και τις ιδέες μου στα βιβλία μου και στην δουλειά μου με τα παιδιά. Και έτσι βρήκα μια ισορροπία που μου δίνει μεγάλη χαρά.

■ Θεωρείτε ότι οι ιστορίες των παιδικών βιβλίων προετοιμάζουν ψυχικά τα παιδιά να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες του κόσμου ή τα εγκλωβίζουν σε κάτι ιδανικό;

Σίγουρα αυτό εξαρτάται από το είδος και το στυλ του κάθε βιβλίου, αλλά γενικά πιστεύω ότι ένα βιβλίο μπορεί να προετοιμάσει και να προφυλάξει ένα παιδί (ήδη από πολύ μικρή ηλικία) από πολλούς κινδύνους και να το φέρει σε επαφή με τα σημαντικότερα κοινωνικά ζητήματα της εποχής του. Επίσης, μιλώντας από προσωπική εμπειρία θυμάμαι πόσο πολύ με είχαν αγγίξει ορισμένα βιβλία όπως «Το τιμεντένιο δάσος» της κ. Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, και πώς ο δάσκαλός μας τότε με αφορμή το βιβλίο μας είχε βάλει να του υποσχεθούμε πως δεν θα δοκιμάσουμε ποτέ ναρκωτικά στην ζωή μας.

■ Ο Γάλλος συγγραφέας Λ.ΑΡΑΓΚΟΝ έχει πει: «Η λογοτεχνία είναι μια σοβαρή υπόθεση για μια χώρα. Είναι, πρώτα απ' όλα, το πρόσωπό της». Συμφωνείτε;

Ναι, συμφωνώ, κυρία Δούλη, όπως άλλωστε και κάθε μορφή Τέχνης, νομίζω. Και το βρίσκω λογικό, αφού κάθε μορφή Τέχνης είναι έκφραση.

■ Ζούμε σε μια εποχή οικονομικής κρίσης, κρίσης των αξιών στην ανώτερη μορφή. Μήπως πρέπει να ξανακοιτάξουμε το κόσμο δίνοντας σημασία στον άνθρωπο και στην αγάπη γι' αυτόν, κυρία Πρατικάκη;

Σίγουρα χρειάζεται να δίνουμε σημασία στον άνθρωπο, ειδικά στις μέρες μας όπου έχουν προκύψει πολλές αλλαγές. Όλο και περισσότερος κόσμος νιώθει μοναξιά και μια αίσθηση κενού και πιστεύω ότι αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο ότι έχουμε παραμελήσει την αξία της ανθρώπινης επαφής. Οι προτεραιότητές μας έχουν αλλάξει προς πιο επιφανειακά πράγματα και γι' αυτό νιώθουμε άδειοι. Έχει αποδειχτεί πλέον πως η πραγματική ευτυχία βρίσκεται στην ανθρώπινη σύνδεση και ότι πολλές φορές αυτή θυσιάζεται για χάρη άλλων στόχων ή βιώνεται μέσα από υποκατάστατα. Γι' αυτό λοιπόν πιστεύω ότι χρειάζεται να δώσουμε έμφαση στην φροντίδα τόσο του εαυτού μας όσο και των άλλων. Αυτά τα δυο χρειάζεται να βρίσκονται σε ισορροπία για να νιώθουμε υγιείς και ευτυχισμένοι.

■ Τελικά κάθε δημιουργός επηρεάζεται από προσωπικές καταστάσεις που αποτελούν κομμάτι του εαυτού του και της ζωής του;

Και βέβαια, κυρία Δούλη. Και όσο καλύτερα γνωρίζεις τον εαυτό σου τόσο πιο πολλές ιδέες μπορείς να έχεις. Δεν αρκεί όμως μόνο αυτό πιστεύω. Δεν αρκεί μόνο η δική σου ζωή. Είναι εξίσου σημαντική η ενσυναίσθηση: δηλαδή η ικανότητα να μπαίνεις στην θέση του άλλου και να γνωρίζεις κι εκείνον. Προσωπικά μου αρέσει πολύ να προσπαθώ να μπαίνω στην θέση των άλλων και έτσι συχνά αισθάνομαι σαν να «ζω πολλές ζωές» ταυτόχρονα. Αυτό νομίζω πως μου επιτρέπει να καταλαβαίνω τους χαρακτήρες καλύτερα και να αντλώ περισσότερες ιδέες.

■ Σήμερα τα μικρά παιδιά θέλουν ηλεκτρονικά παιχνίδια, tablets... κινητά τηλέφωνα, κ.λπ, πώς θα τα πείσετε ότι πραγματικό δώρο είναι ένα βιβλίο ή ένα παιχνίδι;

Δεν νομίζω ότι γίνεται κανείς να πείσει κάποιον με το ζόρι να αγαπήσει το βιβλίο. Θεωρώ πως όλα χρειάζονται και πως υπάρχει χώρος για όλα. Το καθένα άλλωστε εξυπηρετεί και κάτι διαφορετικό.

■ Σας τρομάζει που την εποχή αυτή τα παιδιά έχουν υποστεί ηλεκτρονικό εθισμό;

Υπάρχει μια αυξανόμενη τάση για ηλεκτρονικό εθισμό, πράγματι, και σίγουρα αυτό είναι ανησυχητικό. Όμως υπάρχει ταυτόχρονα και πολλή ενημέρωση σχετικά με την πρόληψη και την αντιμετώπισή του και αυτό είναι κάτι ενθαρρυντικό.

Απόσπασμα από το βιβλίο «Το Καρυ-κευμένο Καλαμαράκι»

Η κυρία Μοσχούλα σπκώνεται από το χάραμα και προσπαθεί να συνηθίσει το skyre για να ακούσει τον γιό της:

«Τρυφωνάκο μου, μ' ακούς;»
«Ναι, μάνα, σ' ακούω. Τί κάνεις;»
«Μ' ακούς καλά;»
«Ναι, τι κάνεις;»
«Και η σύνδεση είναι καλή;»
«Ναι, όλα OK.»
«Δηλαδή δεν έχει παράσιτα;»
«Οχι, βρε μάνα, μια χαρά σου λέω είναι.»

«Εντάξει αγόρι μου, εγώ απλά θέλω να είμαι σίγουρη ότι με ακούς καλά, γιατί σ' αγαπώ.»

«Μια χαρά σ' ακούω βρε μάνα. Πές μου τώρα, τί κάνεις;»

«Ωραία, κι εγώ σ' ακούω παιδί μου. Άρα δουλεύει καλά η σύνδεση ευτυχώς, γιατί είσαι και στην άλλη άκρη του κόσμου Τρυφωνάκο μου και σκέφτομαι πως τώρα τί καλώδιο άραγε θα φτάνει ως εκεί και πως άραγε θα είναι καλή η σύνδεση.»

«Μάνα, δεν έχω πολύ χρόνο. Πές μου τί κάνεις; όλα καλά;»

«Καλά πουλάκι μου, καλά είμαι.»

«ΤΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ»

Γεννήθηκε το 1990 στην Αθήνα. Σπούδασε Ιστορία στο Πανεπιστήμιο του Γουόρικ και της Οξφόρδης και Ψυχολογία στο Πανεπιστήμιο του Ντέρμπι και του Ανατολικού Λονδίνου. Εργάζεται στο Κέντρο Μέριμνας Οικογένειας και Παιδιού (ΚΜΟΠ) στο πρόγραμμα για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού και παράλληλα διατηρεί το δικό της γραφείο, όπου προσφέρει υπηρεσίες ψυχοθεραπείας σε ενήλικες και παιδιά.

Η μεγάλη της αγάπη είναι η συγγραφή βιβλίων για παιδιά. Το 2011 εξέδωσε το πρώτο της παιδικό παραμύθι, Caterpillar Pauline, προσφέροντας όλα τα έσοδα στη φιλανθρωπική οργάνωση της Αγγλίας BeatBullying και το επόμενο βιβλίο της ήταν «Τα μυστικά της βεντάλιας» (2015), το οποίο βασιζόταν στην έρευνα που έκανε κατά τη διάρκεια του μεταπτυχιακού της στην Οξφόρδη.

Από τις εκδόσεις Ψυχογιός κυκλοφορούν τα βιβλία της «Τα μυστικά της βεντάλιας», «Μήπως είδατε τον Ροδόλφο;» και «Το καρυ-κευμένο καλαμαράκι».